

Uttalelse til høring av forslag om lovfesting av konsultasjoner og utkast til veileder for kommuner og fylkeskommuner

**Fra Senterpartiets Sametingsgruppe
v/ Parlamentarisk leder Cecilie Hansen**

Vi viser til Kommunal- og moderniseringsdepartementets høring av forslag til endringer i sameloven mv. (konsultasjoner) og utkast til veileder for kommuner og fylkeskommuner.

Senterpartiets sametingsgruppe imøteser at regjeringen har sendt saken på høring, men mener at regjeringen skapte unødvendig mye støy ved å ikke sende saken på høring før første stortingsbehandling. Forrige høring var i 2008–2009. Det er både lenge siden og det var et ulikt lovforslag enn det som nå er på høring. Vi registrerer at flere av høringsuttalelsene som har kommet inn til nå har vist at flere forstår hva konsultasjoner er, og behovet for en høring i denne saken er noe som regjeringen burde ha innsett i utgangspunktet.

Vi viser til at det var den rødgrønne regjeringen med Senterpartiets deltakelse som i 2011 igangsatte oppfølgingsarbeidet av Samerettsutvalgets forslag om å lovregulere konsultasjonsplikten. Vi er tilfredse med at dagens regjering har fulgt opp grunnlaget som den rødgrønne regjeringen utarbeidet før stortingsvalget i 2013.

Senterpartiets sametingsgruppe støtter forslagene i høringen, herunder:

- Forslaget om å at reglene om konsultasjoner skal følge av sameloven, og ikke av en ny saksbehandlings- og konsultasjonslov.
- Forslaget om å lovregulere konsultasjonsplikten for statlige myndigheter.
- Forslaget om en overordnet lovbestemmelse som slår fast at konsultasjonsplikten gjelder for kommuner og fylkeskommuner.
- Forslaget til veileder for hvordan konsultasjoner på lokalt og regionalt nivå kan gjennomføres.

I høringen av lovforslaget av Samerettsutvalget kom det innspill fra noen kommuner om at lovforslaget var for omfattende og detaljert for kommunene. Vi konstaterer at innspillene har blitt lyttet til og at regjeringens lovforslag har lagt opp til at kommunene og fylkeskommunene skal ha handlingsrom til å finne løsninger for gjennomføring av konsultasjoner som er tilpasset deres kommune og fylkeskommune. Forslaget er derfor i tråd med prinsippene om at kommunene og fylkeskommunene bare kan tildeles oppgaver i lov, og at det i størst mulig grad bør være opp til kommunene selv å finne ut av den nærmere oppgaveløsningen.

For konsultasjoner på statlig nivå konstaterer vi at forslaget i hovedsak er en videreføring av dagens konsultasjonsprosedyrer fra 2005. Det er imidlertid positivt at Sametinget etter det nye lovforslaget ikke skal konsultere i tillegg til å kunne fremme innsigelser, slik praksis har vært i dag.

For Senterpartiets sametingsgruppe er det viktig at alle myndighetsbeslutninger, også de som angår samene, blir så gode som mulig. Vi mener det best sikres ved at de berørte samene selv, som i hovedsak er i klart mindretall i landets kommuner og fylkeskommuner, får mulighet til å fremme sine synspunkter under saksforberedelsen i saker som berører dem. Dette gjelder på alle forvaltningsnivåer. Etter vår vurdering ivaretas dette viktige demokratiske hensynet godt av lovforslaget.

Senterpartiets sametingsgruppe mener at en naturlig konsekvens av at konsultasjonsverktøyet blir tilgjengeliggjort for kommunene og fylkeskommunene, er at regjeringen må levere på sine lovnader om at flere oppgaver bør flyttes fra stat til regionalt og kommunalt nivå. Avgjørelser bør gjøres nært der folk bor, og med etablering av en kommunal og fylkeskommunal konsultasjonsplikt, vil kommuner og fylkeskommuner kunne ivareta de samiske interessene minst like godt som staten.

Ettersom konsultasjoner vil være noe nytt for både kommuner og fylkeskommuner, anbefaler Senterpartiets sametingsgruppe at ordningen blir evaluert etter noen år. En slik evaluering er viktig for å kunne vurdere om konsultasjonene har fungert etter hensikten og om de er effektive.